

foregaaende Aar, idet der efter Samtaler mellem Ministeriet og Købstadforeningens ledende Mænd i Bestyrelsen blev af Købstadforeningen oversendt til Ministeriet et Forslag, som bagefter blev gennemgaaet i Ministeriet og undergik forskellige formelle Ændringer, derefter blev tilbagesendt til Købstadforeningen og nu foreligger udarbejdet som det Lovforslag, jeg har den Ære at fremsætte med fuld og enstemmig Tilslutning fra Købstadforeningens Bestyrelse, omtalt ogsaa forleden paa det af Købstadforeningens Repræsentantskab afholdte Møde i Anledning af, at vi nu træder ind i 50-Aaret for Loven om Købstadkommunernes Styrelses Virken. En almindelig Opfattelse var det ogsaa paa dette Købstadforeningens Repræsentantskabsmøde, at man kunde ikke ønske sig at modtage nogen bedre Jubilæums-gave fra den lovgivende Myndighed end en Indrømmelse af dette Selvstyre i den Form, i hvilken det her er foreslaaet tilvejebragt af Købstadforeningens Mænd.

Lovforslagets Hovedbestemmelse er da den, jeg allerede flere Gange har nævnt, Bestemmelsen om, at Byraadet selv vælger af sin Midte en Formand, der benævnes Borgmester, at dette Valg foregaar saa ofte, som der er foregaaet almindeligt Valg til Byraadet, idet nyvalgte Byraads første Møde, og at det har Gyldighed, saa længe dette Byraad fungerer. Det vil altsaa sige, at det just er fastslaaet, at det er hvert Byraad i dets Tid, som raader over, hvorledes dets Ledelse skal være.

Bestemmelsen om Adgangen til at oprette en Magistrat findes i § 5, i hvilken det fastsættes, at det ved den kommunale Vedtægt eller Tillæg til samme kan bestemmes, at der i Købstaden til Deltagelse i Styrelsen af Kommunens Anliggender oprettes en Magistrat, bestaaende af den efter Reglerne i § 3 valgte Borgmester som Formand og mindst 2, højst 4 Medlemmer, der benævnes Raadmænd. Det er saaledes ikke Mening, at denne Institution indføres i alle Byer, men der gives alle Byer Adgang til at indføre den. Det er vel sandsynligt, at det navnlig er de store Byer med en omfattende Administration, som vil benytte sig af denne Adgang til at forstærke deres administrative Ledelse, som Borgmestrene repræsenterer. Navnlig henlægges een Virksomhed under den kommende Magistrat. Hidtil har jo Købstadkommunernes Kassevæsen i de fleste Byer, jeg tror for Resten i alle, været bestyret gennem Kasse- og Regnskabsudvalg, tror jeg, de benævnes. Nu

foreslaas det, at Købstadkommunens Kassevæsen skal bestyres under Ansvar overfor Byraadet og Magistraten, og at det er denne, der udarbejder Kommunens Budget.

I øvrigt skal et Medlem af Magistraten have Sæde i de staaende Udvalg, som man stadig tænker sig som Led af Kommunens Styrelse, saaledes at visse administrative Forvaltninger kan henlægges til et saadant staaende Udvalg. Magistraten vil altsaa paa den Maade være en Art Hovedforretningsfører for vedkommende Kommunalbestyrelse.

Med Hensyn til Borgmesterens administrative Stilling foreslaas det i § 11 at overføre en bestemt Del af de Magistratsforretninger, der for Tiden udføres af de af Kongen udnævnte Byfogder, til den nyvalgte Borgmester. Paa dette Punkt vil der kunne tilvejebringes en endelig Ordning, hvorefter Borgmesteren udstyres med en Myndighed, som den midlertidige Ordning ikke har kunnet tillægge ham. Ærede Medlemmer vil vide, at flere og flere Købstæder har benyttet sig af den Adgang, Ministeriet har aabnet dem til at modtage en anden Borgmester end den Retsbetjent, som findes i Byen, og som tidligere altid modtog Udnævnelsen. Der er intet i Lovgivningen, der knyttede Valget af Borgmester til Byfogeden. Praksis havde medført, at det altid blev ham, der udnævntes, men der var intet i Lovgivningen, som hindrede, at man gik en anden Vej, og første Gang var det, da Herning ophøjedes til Købstad, at min Forgænger i Embedet, da han modtog Henvendelse fra Herning om, at den daværende Sogneraadformand ogsaa kunde blive ved at lede Kommunen, naar den gik over til at blive Købstad, da erkendte, at der intet var til Hinder herfor. Men i hans Tid blev det ved dette ene Tilfælde. Den Udvikling, som ærede Medlemmer har fulgt, er sket i den Tid, jeg har haft den Ære at være Indenrigsminister, idet nu i alt 34 Byraad — en Fortegnelse over dem findes i Bemærkningerne til Lovforslaget — har anmodet om selv at maatte udpege deres Formænd. De fleste har valgt et Medlem af Byraadet, enkelte har valgt en ledende Personlighed udenfor Byraadet, og ganske enkelte har valgt den tidligere kongevalgte Borgmester, som, efter at have modtaget sin Afsked, saaledes har indtaget sin Stilling paa ny, nu ogsaa udstyret med Byraadets særlig udtalte Tillid. Men disse Borgmestre, der altsaa i enhver Henseende kunde fungere som Byraadsformænd, kunde jo ikke overtage den